

Programowanie 1

Mateusz Duraj

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

- Interfejs Map w Javie i haszowanie
- Stream API i wyrażenia lambda
- Rekurencja
- Drzewa binarne
- Zaawansowane sortowanie na przykładzie algorytmów quicksort i mergesort

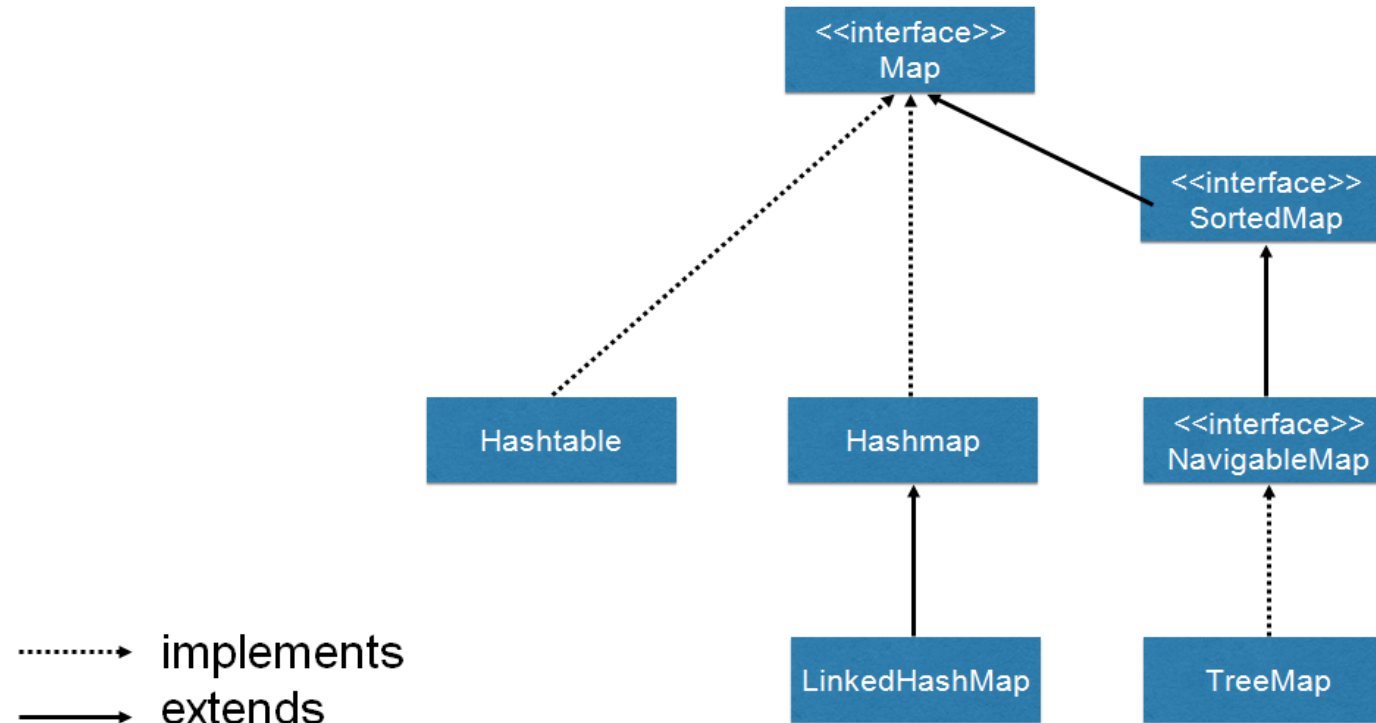
Mapa to struktura danych typu **klucz -wartość**.

Map<KLUCZ, WARTOŚĆ>

Haszowanie – Interfejsy `java.util.Map` i `java.util.SortedMap`

Map Interface

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie – Interfejsy `java.util.Map` i `java.util.SortedMap`

Interfejs `java.util.Map` zawiera wspólne funkcjonalności dla map łączących klucze z odpowiadającymi im wartościami.

Klucze przechowywane w mapie muszą być unikatowe. Dla map zdefiniowane są następujące operacje:

- dodawanie/ustawianie elementów: *put*, *putAll*
- odczytywanie elementów: *get*
- sprawdzenie, czy dany klucz lub wartość znajduje się w mapie: *containsKey*, *containsValue*
- usunięcie danego klucza: *remove*
- pobranie ilości elementów znajdujących się w mapie: *size*
- utworzenie kolekcji z kluczami, wartościami i ich parami: *keySet*, *values*, *entrySet*
- tworzone w ten sposób kolekcje są tak naprawdę widokami, korzystają z danych przechowywanych w mapie, a nie kopiuja ich.

Autor:

Haszowanie – Interfejsy `java.util.Map` i `java.util.SortedMap`

Interfejs `Map` jest rozszerzany przez interfejsy `SortedMap` i `NavigableMap`, będące dla mapy tym czym `SortedSet` i `NavigableSet` dla zbioru.

Przykładowe implementacje:

- **HashMap**: nieuporządkowana mapa
- **TreeMap**: `NavigableMap`, bazująca na drzewie czerwono-czarnym
- **LinkedHashMap**: jak `HashMap`, ale przechowuje podwójnie dowiązaną listę kluczy – umożliwia to odtworzenie porządku w jakim był wstawiane podczas iterowania.

Złożoność obliczeniowa na mapach

Struktura	get/put	containsKey	struktura danych
HashMap	$O(1)$	$O(1)$	tablica haszująca
TreeMap	$O(\log n)$	$O(\log n)$	drzewo czarne
LinkedHashMap	$O(1)$	$O(1)$	tablica haszująca + lista dowiązana

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie(ang. Haszing)

Jest metodą super szybkiego wyszukiwania danych w tablicach.

Polega na tym że mamy tzw. **Funkcję haszującą** (ang. Hash function), która dla danego zestawu danych tworzy liczbę zwaną haszem (ang. Hash).

Liczbę tą(hash) używamy jako indeks w **tablicy haszowanej** (ang. Hash table) do dostępu do danych

Haszowanie - w ujęciu Javy

HashCode – to numeryczna wartość reprezentująca obiekt

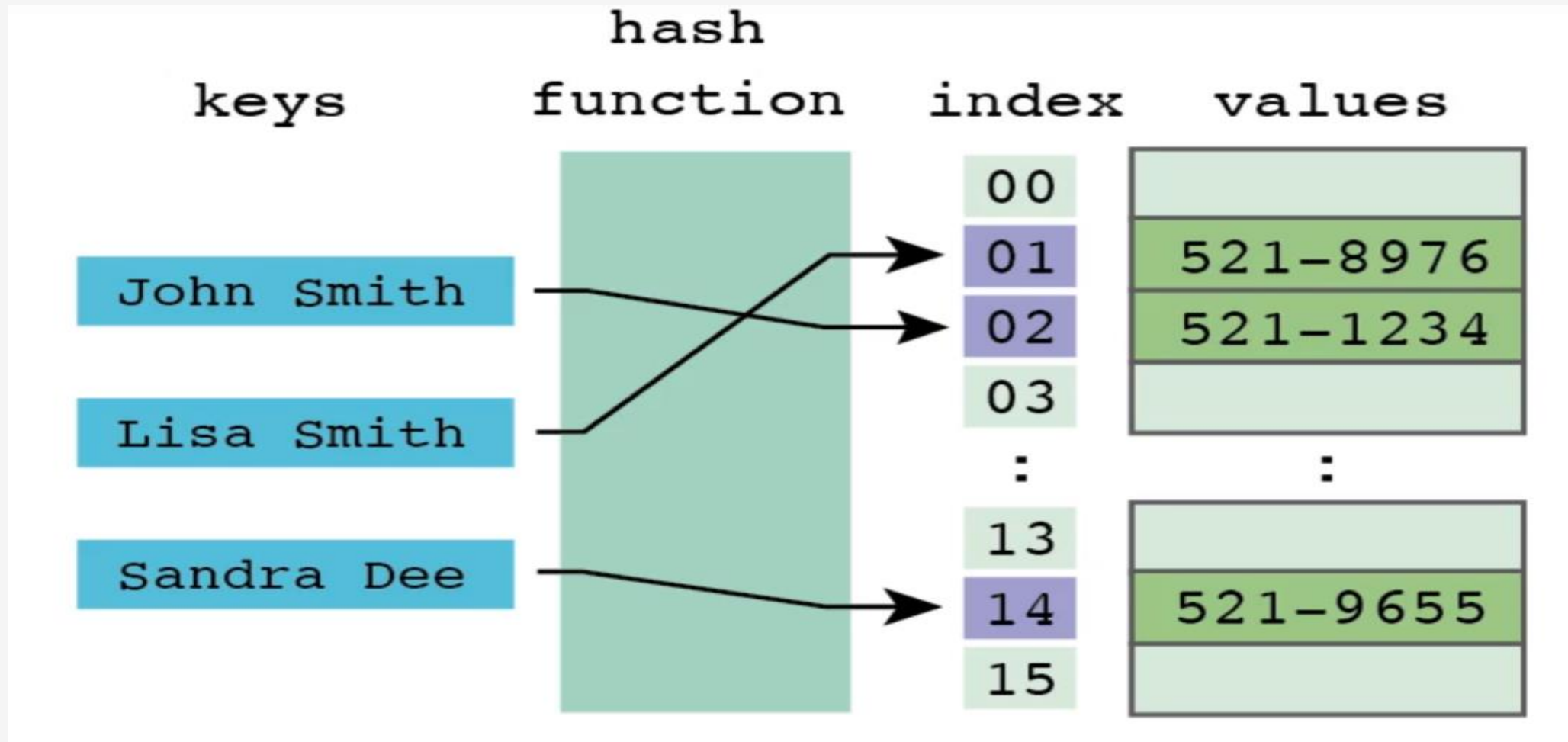
```
public class Person {  
    private int id;  
    private String address;  
  
    public Person(int id, String address) {  
        this.id = id;  
        this.address = address;  
    }  
  
    @Override  
    public int hashCode() {  
        int result = id;  
        result = 31 * result + (address != null ? address.hashCode() : 0);  
        return result;  
    }  
}
```

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie - wizualizacja

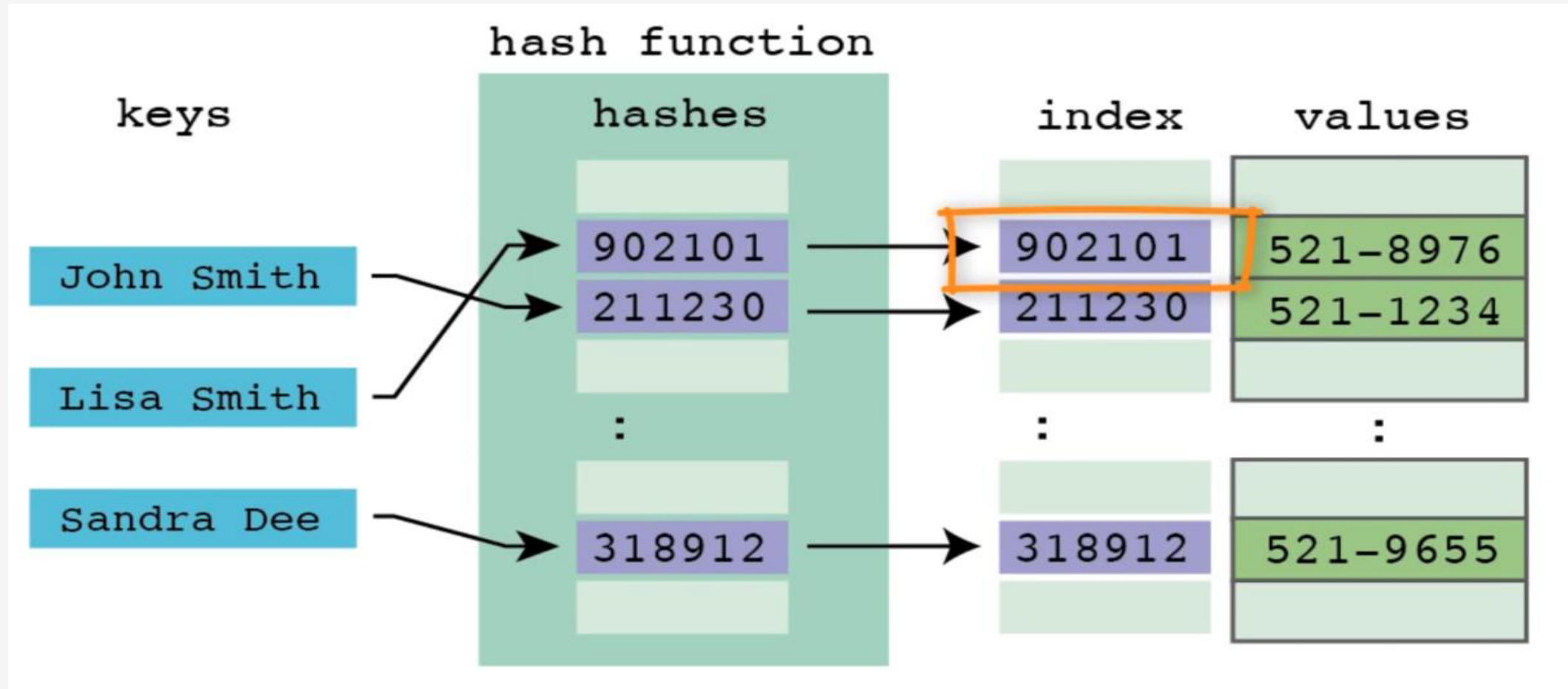

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie – konwersja indeksów

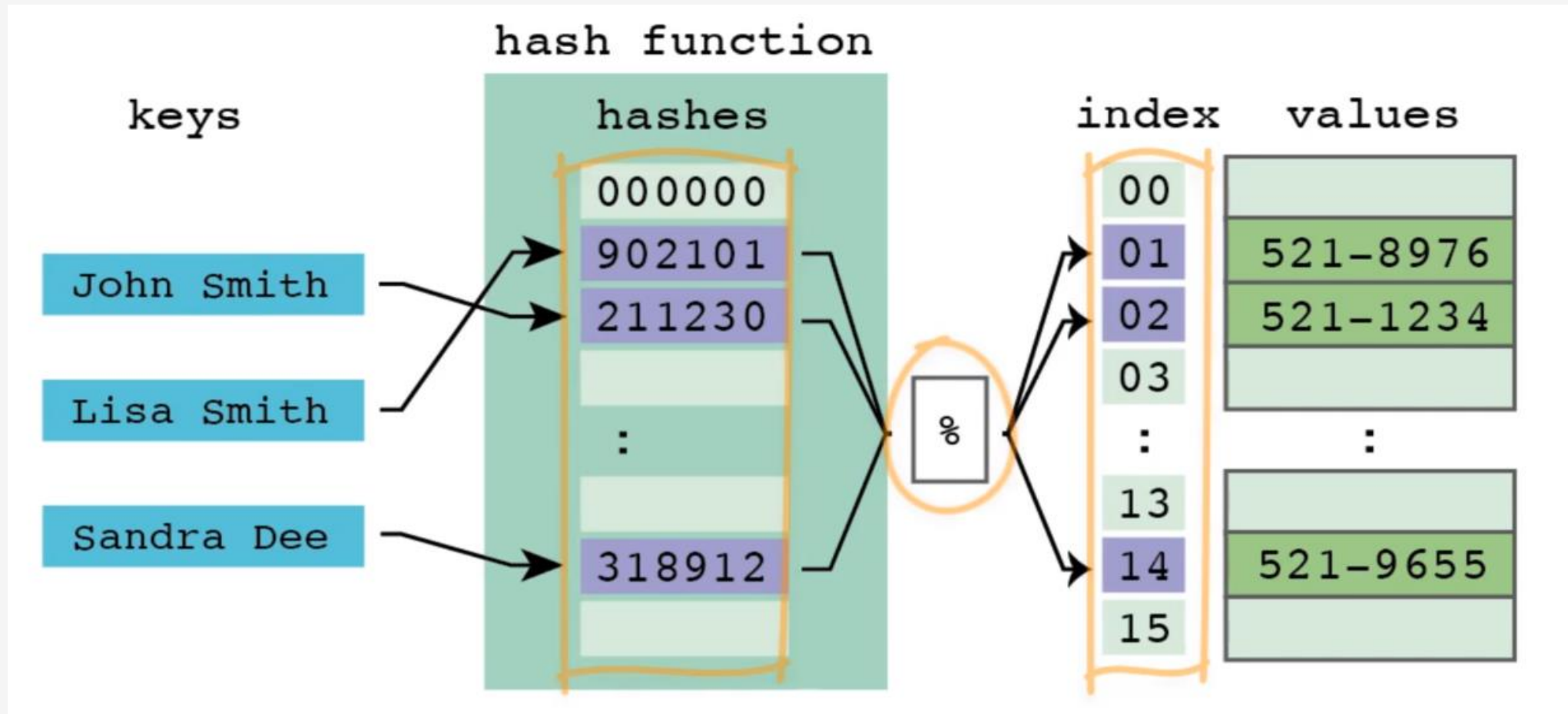

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie – konwersja indeksów

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy


```
int index = hashCode % INITIAL_SIZE;
```

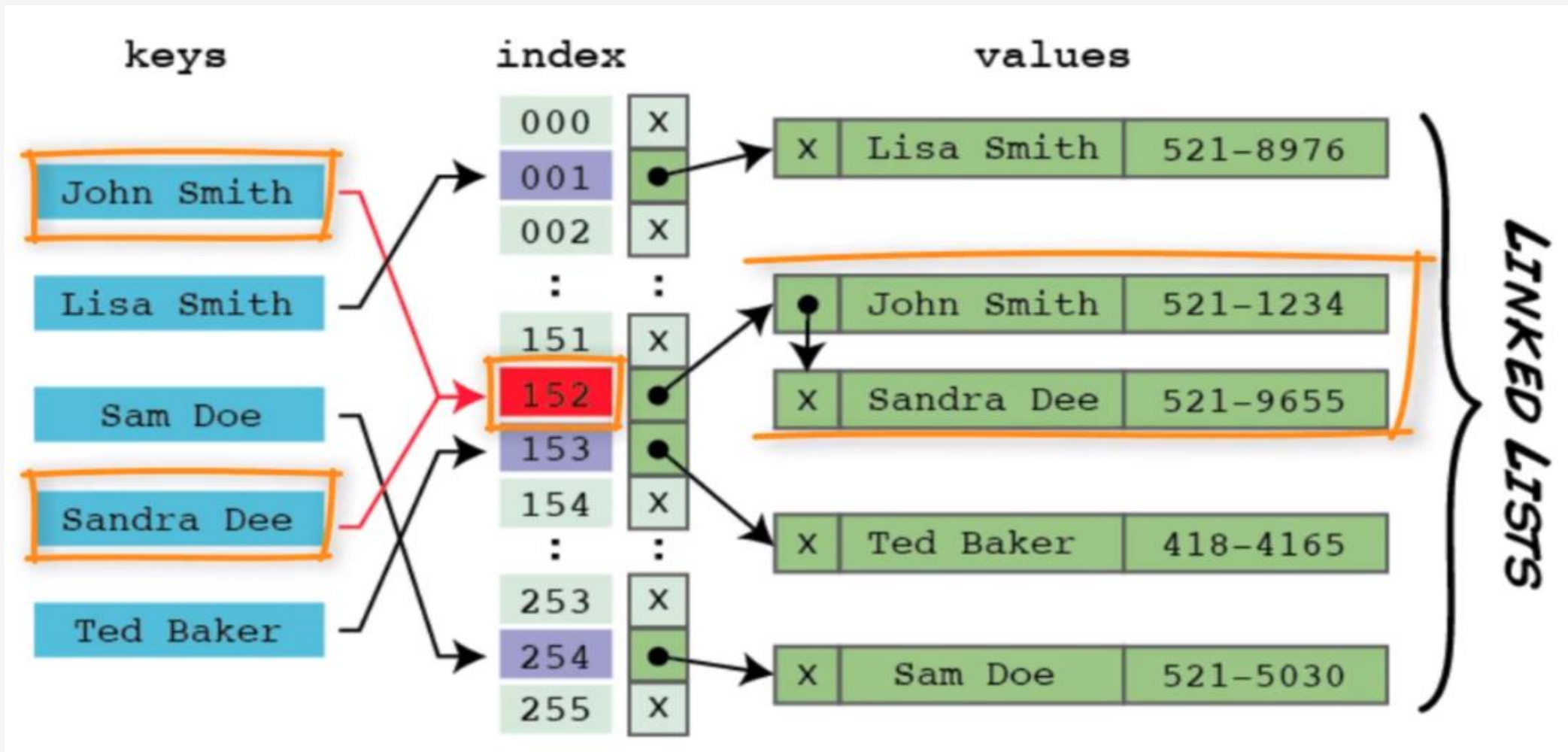

Podstawowym problem haszowania to **kolizyjność**.

Polega one na tym, iż funkcja haszująca tworzy te same wartości hashy (indeksów w tablicy haszującej) dla wielu różnych danych.

Haszowanie - problemy

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Haszowanie – co należy pamiętać

- Znać wydajność operacji (put/get)
- Obiekty Immutable jako klucz
- Pojęcie haszowania w ujęciu `HashMap<K,V>` w javie
- Kolizje i co się dzieje w przypadku wystąpienia
- Opisać konwersję indeksu, czyli że `hashCode` za pomocą funkcji haszującej jest konwertowany do indeksu
- Znać strukturę mapy czyli obiekt `HashEntry`
 - Wiedzieć że przechowuje i klucz i wartość

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Mapy zadanie (bank_account.pdf)

- Znać wydajność operacji (put/get)
- Obiekty Immutable jako klucz
- Pojęcie haszowania w ujęciu `HashMap<K,V>` w javie
- Kolizje i co się dzieje w przypadku wystąpienia
- Opisać konwersję indeksu, czyli że `hashCode` za pomocą funkcji haszującej jest konwertowany do indeksu
- Znać strukturę mapy czyli obiekt `HashEntry`
 - Wiedzieć że przechowuje i klucz i wartość

- Wyrażenia lambda np. `() -> System.out.println("Hi")`
- Interfejs funkcyjny (*@Functional Interface*)
- Default method w interfejsie (*default void calculate(){}*)
- Java Stream API
- LocalDateApi(np. Klasy LocalDate i Year)

Wyrażenia lambda jest metodą którą możesz przypisywać do zmiennej

(parametry) -> {Ciało funkcji} np.

*(x, y) -> {System.out.println(x * y)}*

Podawanie typów jest opcjonalne:

*(Integer x, Long y) -> System.out.println(x * y)*

Wyrażenia lambda jest metodą którą możesz przypisywać do zmiennej

(parametry) -> Ciąło_funkcji np.

*(x, y) -> System.out.println(x * y)*

Podawanie typów jest opcjonalne:

*(Integer x, Long y) -> System.out.println(x * y)*

Java 8 lambda expression

(parametry) -> Ciało_funkcji

Jeśli ciało funkcji zawiera więcej linii należy użyć klamer {}, np.

(x) -> {

```
    if(x % 2 == 0){  
        return x * x;  
    }else{  
        return x;  
    }
```

}

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Interfejs funkcyjny - to interfejs który ma jedną **tylko** abstrakcyjną metodę

Aby oznaczyć interfejs w Javie jak funkcyjny, należy użyć adnotacji **@FunctionalInterface**

Java 8 wbudowane interfejsy funkcyjne

Interfejs	Sygnatura funkcji	Przykład
UnaryOperator<T>	T apply(T t)	String::toLowerCase
BinaryOperator<T>	T apply(T t1, T t2)	BigInteger::add
Predicate<T>	boolean test(T t)	Collection::isEmpty
Function<T,R>	R apply(T t)	Arrays::asList
Supplier<T>	T get()	Instant::now
Consumer<T>	void accept(T t)	System.out::println

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Strumień (Stream) reprezentuje sekwencje elementów i pozwala na różne operacje na tych elementach. Operacje te mogą być pośrednie i takie możemy układać w łańcuchy metod, oraz końcowe, zwracające wynik, lub nie.

Podstawowe operacje na streamach

- *filter()* - zwraca strumień zawierający tylko te elementy dla których filtr zwrócił wartość true,
- *map()* - każdy z elementów może zostać zmieniony do innego typu, nowy obiekt zawarty jest w nowym strumieniu,
- *peek()* - pozwala przeprowadzić operację na każdym elemencie w strumieniu, zwraca strumień z tymi samymi elementami,
- *limit()* - zwraca strumień ograniczony do zadanej liczby elementów, pozostałe są ignorowane.

Kończenie strumienia (terminal operations)

- **forEach()** - wykonuje zadaną operację dla każdego elementu,
- **count()** - zwraca liczbę elementów w strumieniu,
- **allMatch()** - zwraca flagę informującą czy wszystkie elementy spełniają warunek. Przestaje sprawdzać na pierwszym elemencie, który tego warunku nie spełnia,
- **collect()** - pozwala na utworzenie nowego typu na podstawie elementów strumienia. Przy pomocy tej metody można na przykład utworzyć listę. Klasa Collectors zawiera sporo gotowych implementacji.

Zadanie (plik notebook.pdf)

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Co na następnych zajęciach - algorytmy

- Sortowanie na przykładzie algorytmów QuickSort i MergeSort:
 - <https://pl.khanacademy.org/computing/computer-science/algorithms/quick-sort/a/overview-of-quicksort>
 - <https://pl.khanacademy.org/computing/computer-science/algorithms/merge-sort/a/divide-and-conquer-algorithms>
- Rekurencja
 - <https://javastart.pl/baza-wiedzy/darmowy-kurs-java/zaawansowane-programowanie/rekurencja-rekursja>
 - <https://www.baeldung.com/java-recursion>

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Co na następnych zajęciach - algorytmy

- Co nowego w Java 8:
 - StreamAPI na przykładzie struktur danych
 - Wyrażenia lambda w javie
 - @FunctionalInterface
- Mapy i haszowanie
 - <https://www.geeksforgeeks.org/hashing-in-java/>
- Drzewa binarne (BST):
 - <https://www.baeldung.com/java-binary-tree>
 - <http://informatyka.wroc.pl/node/483>

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

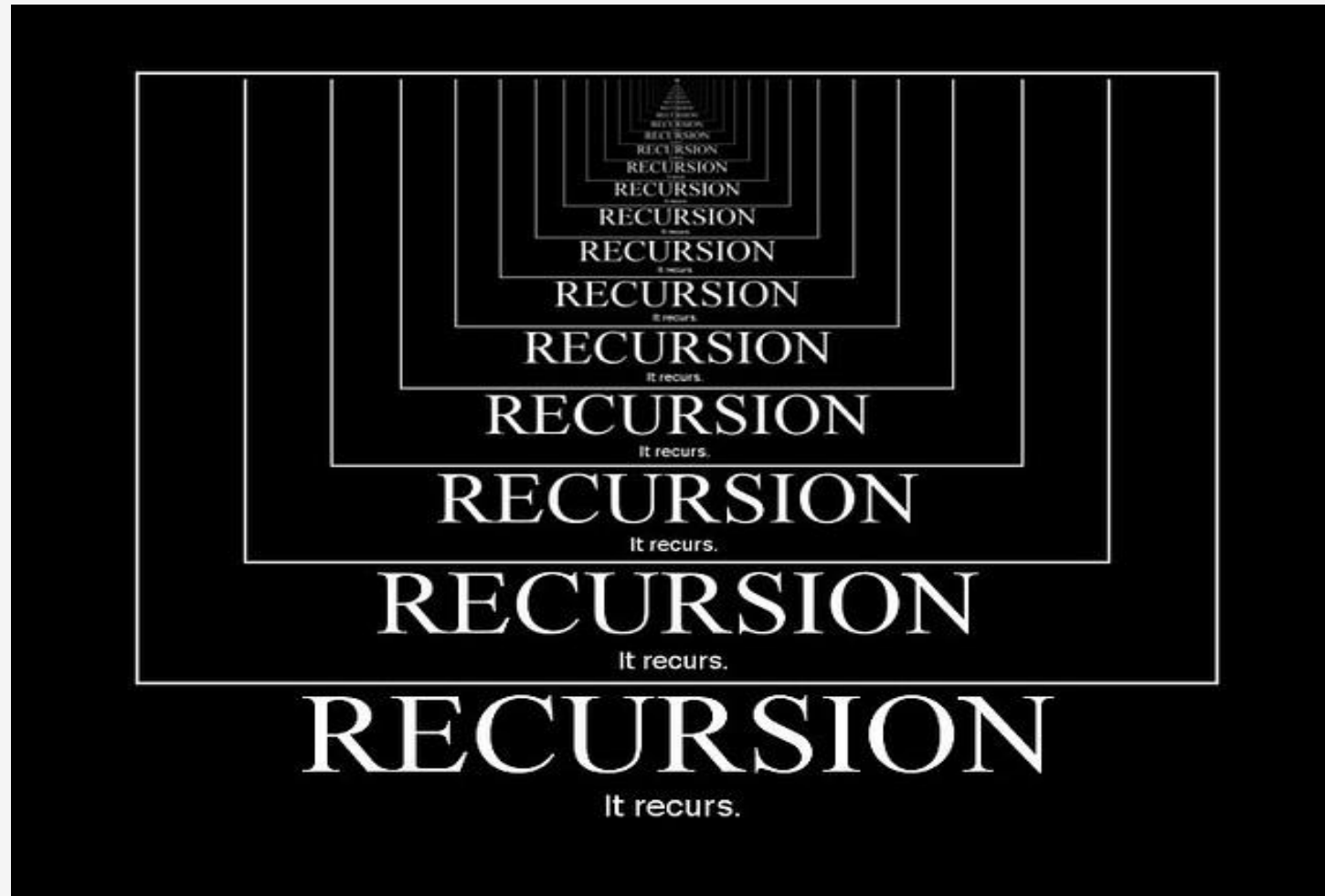
Rekurencja(ang. *Recursion*)

- To odwołanie się funkcji do samej siebie
- Używana najczęściej w zadaniach, gdzie rozwiązanie problemu zależy od rozwiązań mniejszych instancji tzw. "podproblemów" tego samego problemu -> strategia dzieli i zwyciężaj.

Rekurencja(ang. *Recursion*)

- Podczas używania rekurencji należy pamiętać o zdefiniowaniu przypadków bazowych (w celu uniknięcia `java.lang.StackOverflowError`)

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do N

```
public int iterationSum(int N){  
  
    int result = 0;  
  
    for(int i=1;i<N;++i){  
        result = result + i;  
    }  
  
    return result;  
}
```

```
public int recursionSum(int N){  
  
    if( N == 1 ) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N-1);  
}
```

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```


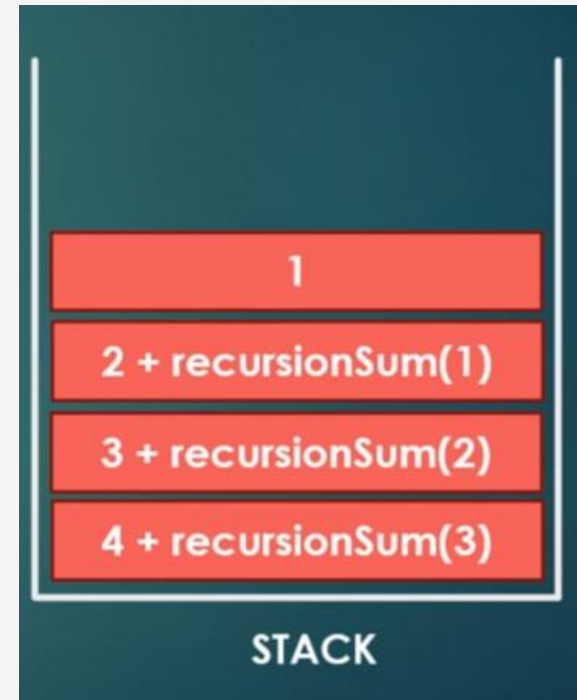
Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```


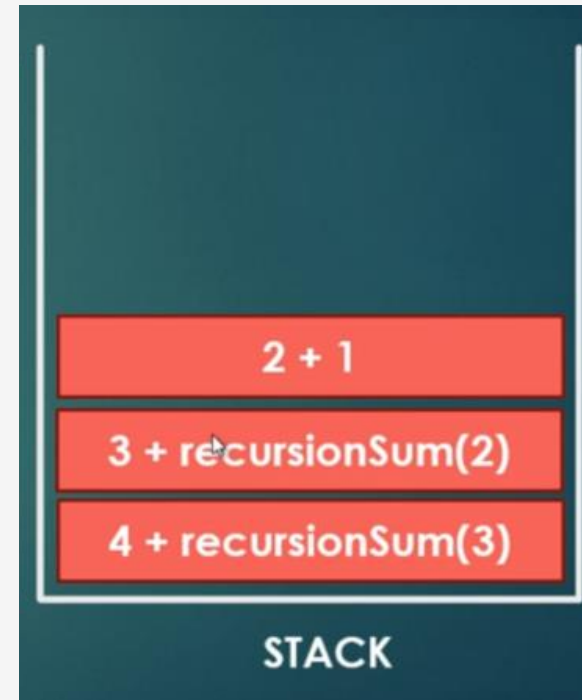
Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```


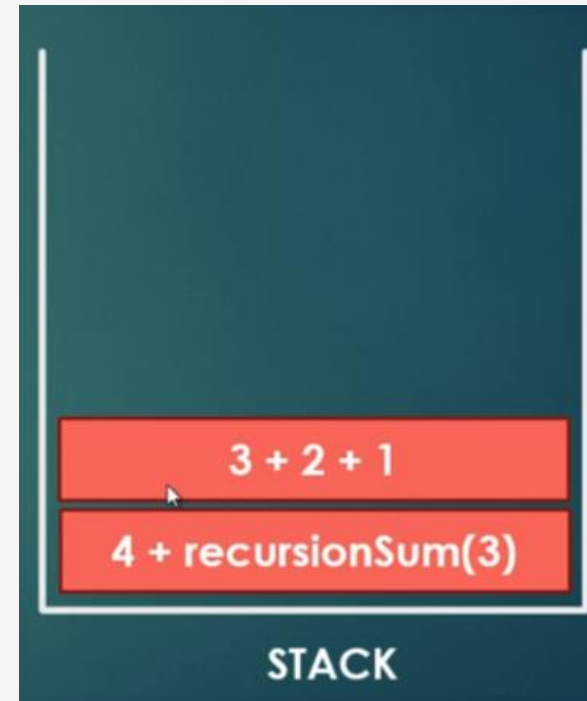
Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```


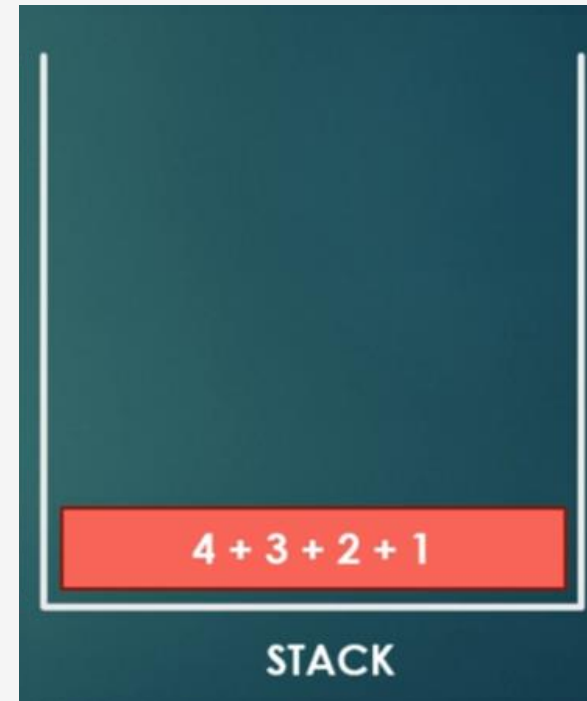
Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```


Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Rekurencja – suma liczb od 1 do 4

```
public static int recursionSum(int N) {  
    if (N == 1) return 1;  
  
    return N + recursionSum(N - 1);  
}
```

```
recursionSum(4)  
  recursionSum(3)  
    recursionSum(2)  
      recursionSum(1)  
        return 1  
      return 2+1  
    return 3+2+1  
  return 4+3+2+1
```

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

- Porównując metodę iteracyjną i rekurencyjną należy pamiętać, że w przypadku rekurencji musimy wykonać operację 2x operacji.
- Czyli najpierw "*rozwijamy*" wywołania(dodajemy do stosu wywołań programu) aż osiągniemy warunek brzegowy.
- Następnie od ostatnio dodanego wywołania na stosie iterujemy do ostatniego wywołania.

Rekurencja – lewostronna vs prawostronna

- Jeśli wywołanie rekurencyjne występuje na końcu metody, a przed wywołaniem ma miejsce wykonanie operacji, mamy doczynienia z **rekurencją prawostronną**
- W przypadku gdy zanim wywołamy metodę rekurencyjną, a na końcu wykonamy operację mamy doczynienia z **rekurencje lewostronna**
- Dla przykładu metody *head* i *tail* w klasie **Recursion.java**

Rekurencja – ciąg fibonacciego

- **Ciąg Fibonacciego** – ciąg liczb naturalnych określony rekurencyjnie w sposób następujący:

$$F_n := \begin{cases} 0 & \text{dla } n = 0; \\ 1 & \text{dla } n = 1; \\ F_{n-1} + F_{n-2} & \text{dla } n > 1. \end{cases}$$

Ciąg liczb naturalnych, Fibonacciego wygląda następująco:

- 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, 987 itd.

Ciąg zaczyna się od 1 oraz 1 . Każda kolejna liczba ciągu to suma dwóch poprzednich.

Rekurencja – ciąg fibonacciego ZADANIE

W klasie **Recursion.java** zaimplementuj metodę ***fib***, wykorzystując równanie dla ciągu fibonacciego:

$$F_n := \begin{cases} 0 & \text{dla } n = 0; \\ 1 & \text{dla } n = 1; \\ F_{n-1} + F_{n-2} & \text{dla } n > 1. \end{cases}$$

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

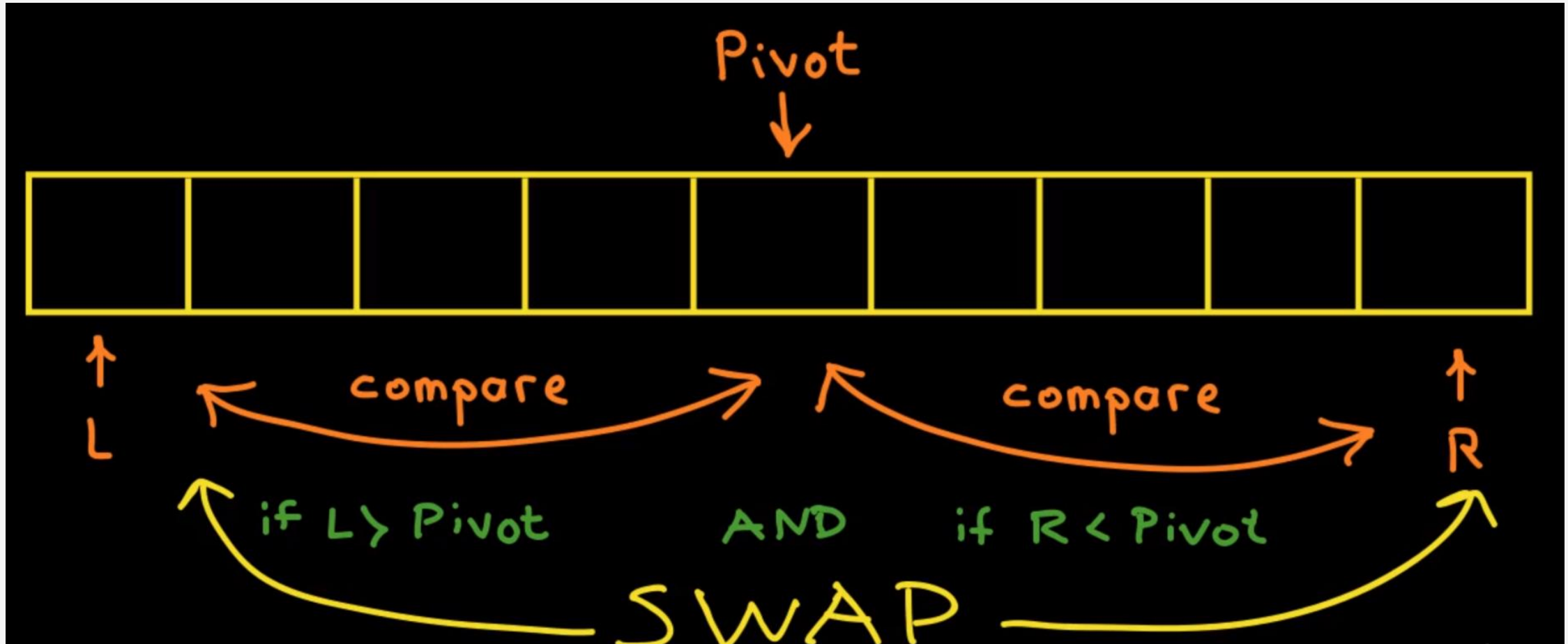
Sortowanie szybki (ang. Quick sort)

Rekurencyjny algorytm sortowania danych, stosujący metodę *dziel i zwyciężaj*.

- Algorytm ten, jest bardzo wydajny(zastosowano go w Javie w klasie Collections)
- Średnia złożoność obliczeniowa jest rzędu $O(n \log n)$

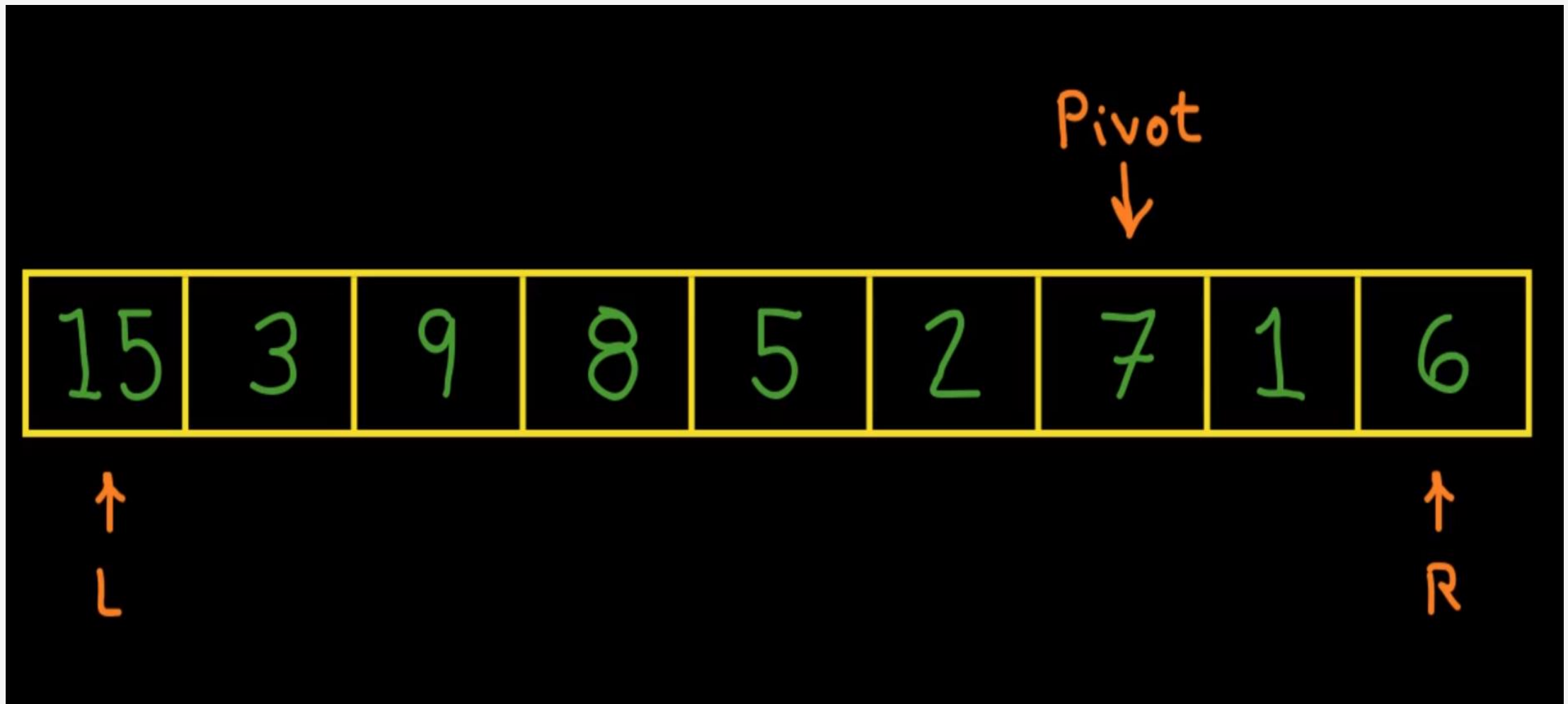

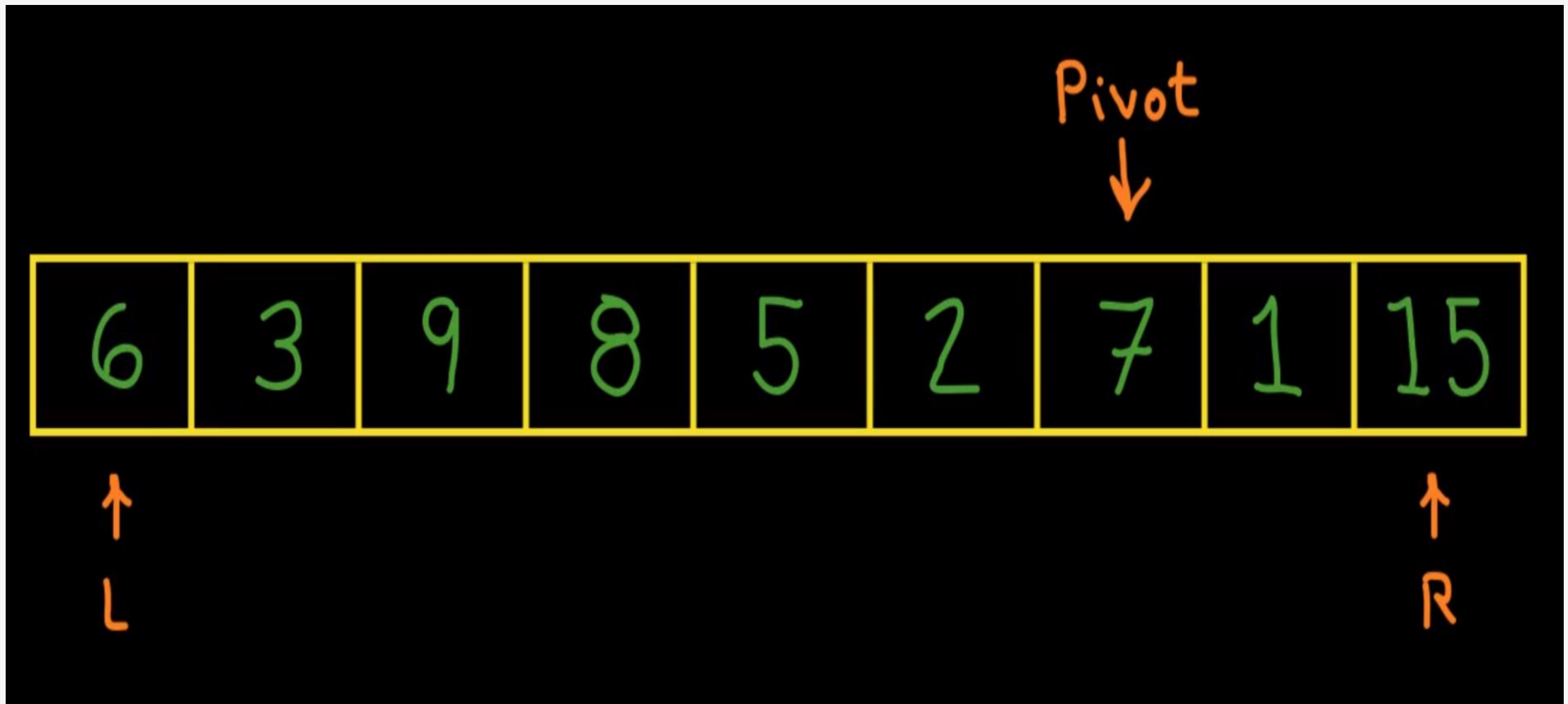
Sortowanie szybkie – zaawansowane sortowanie

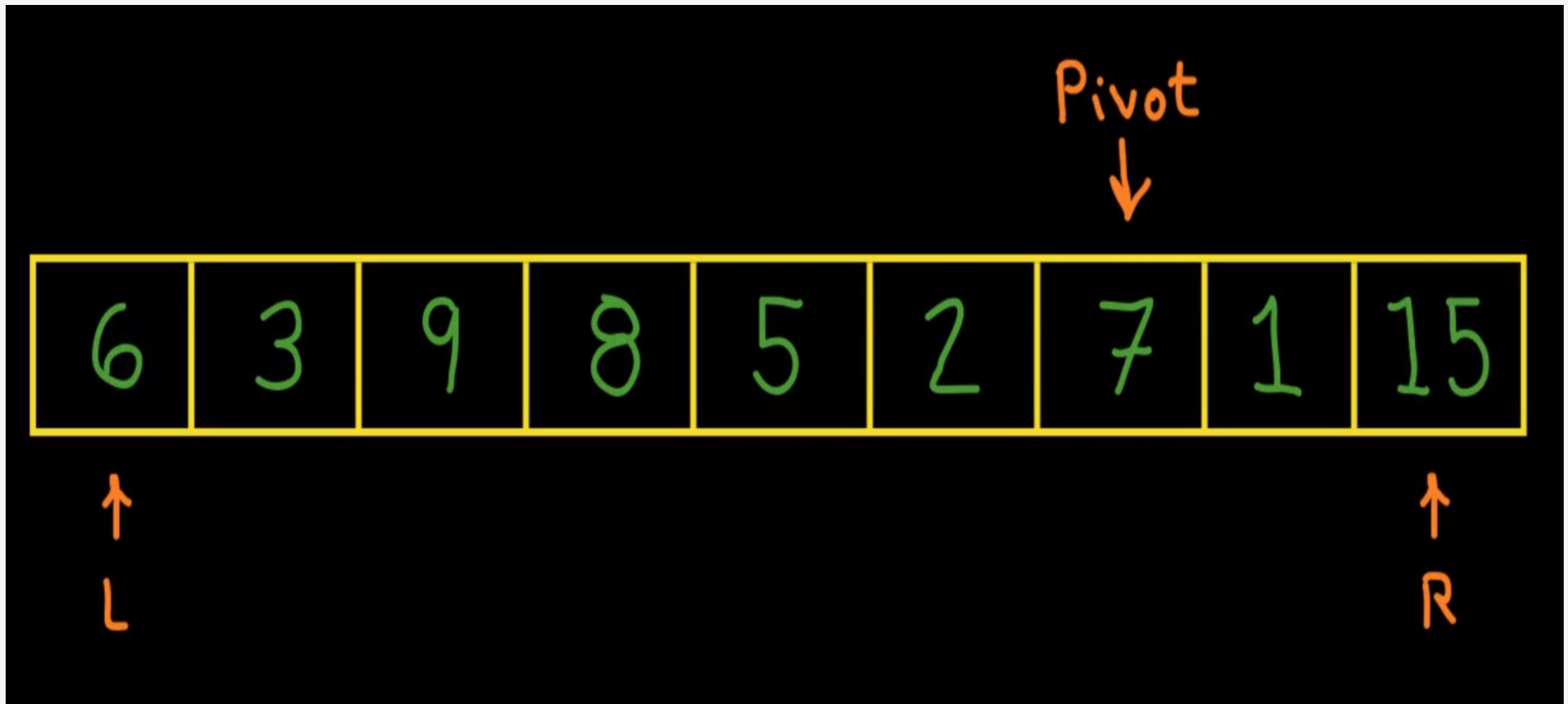

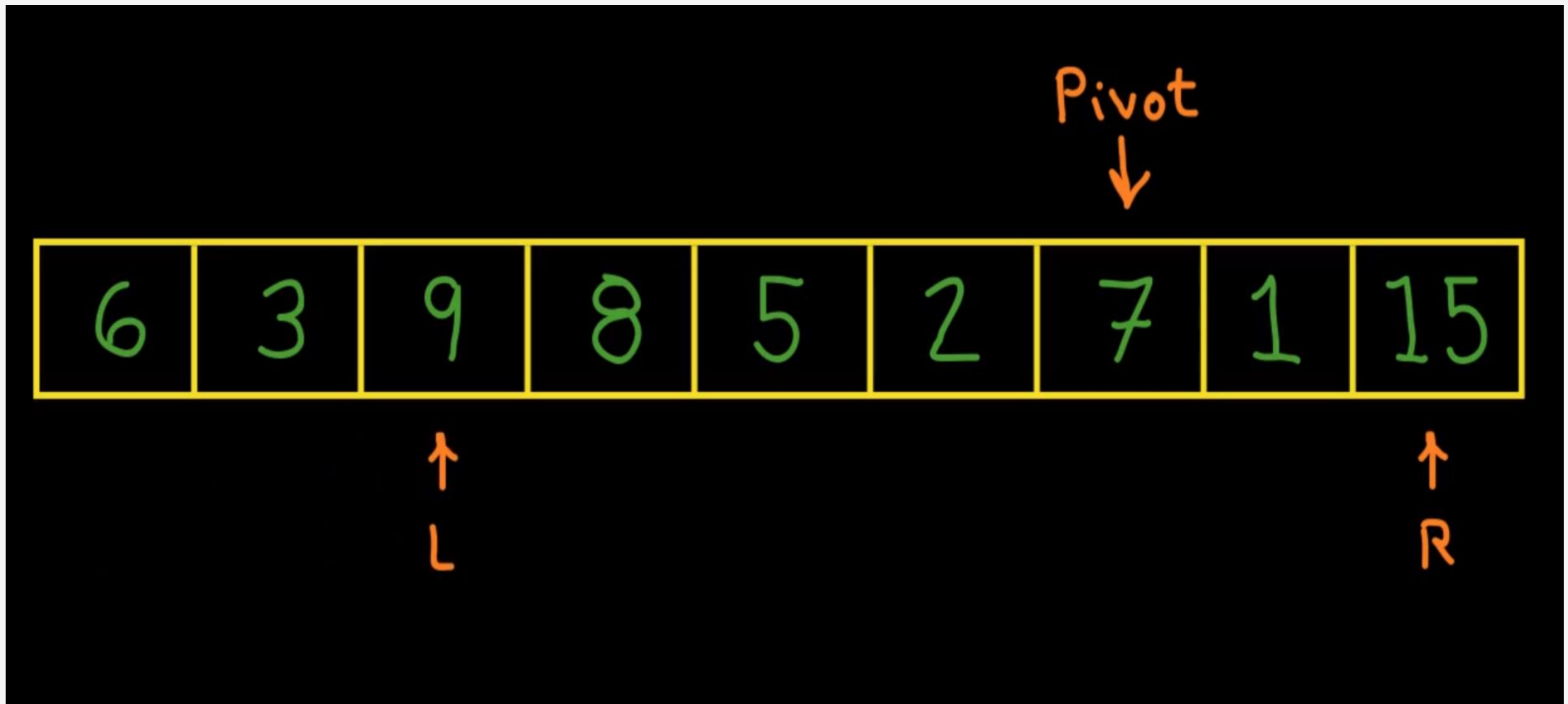
Autor:

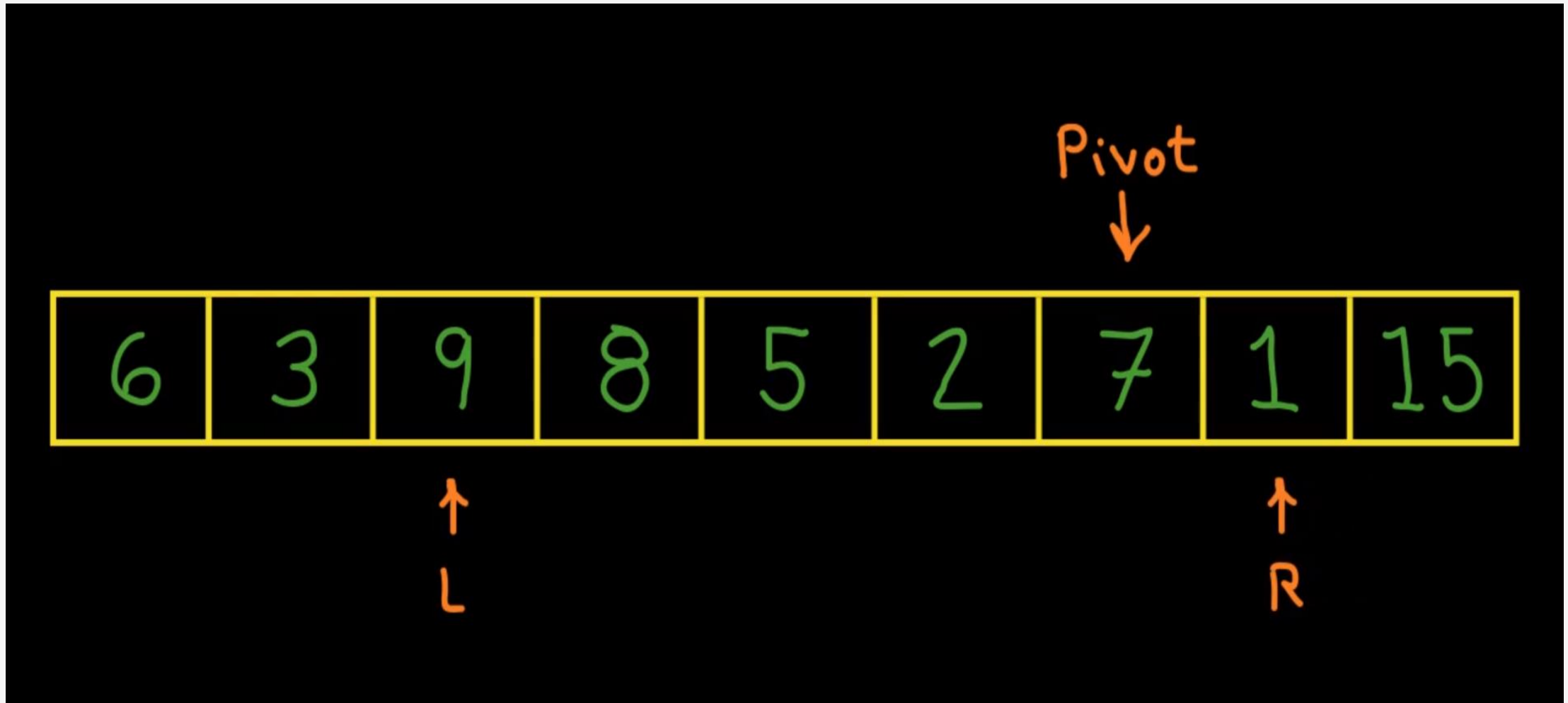
Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

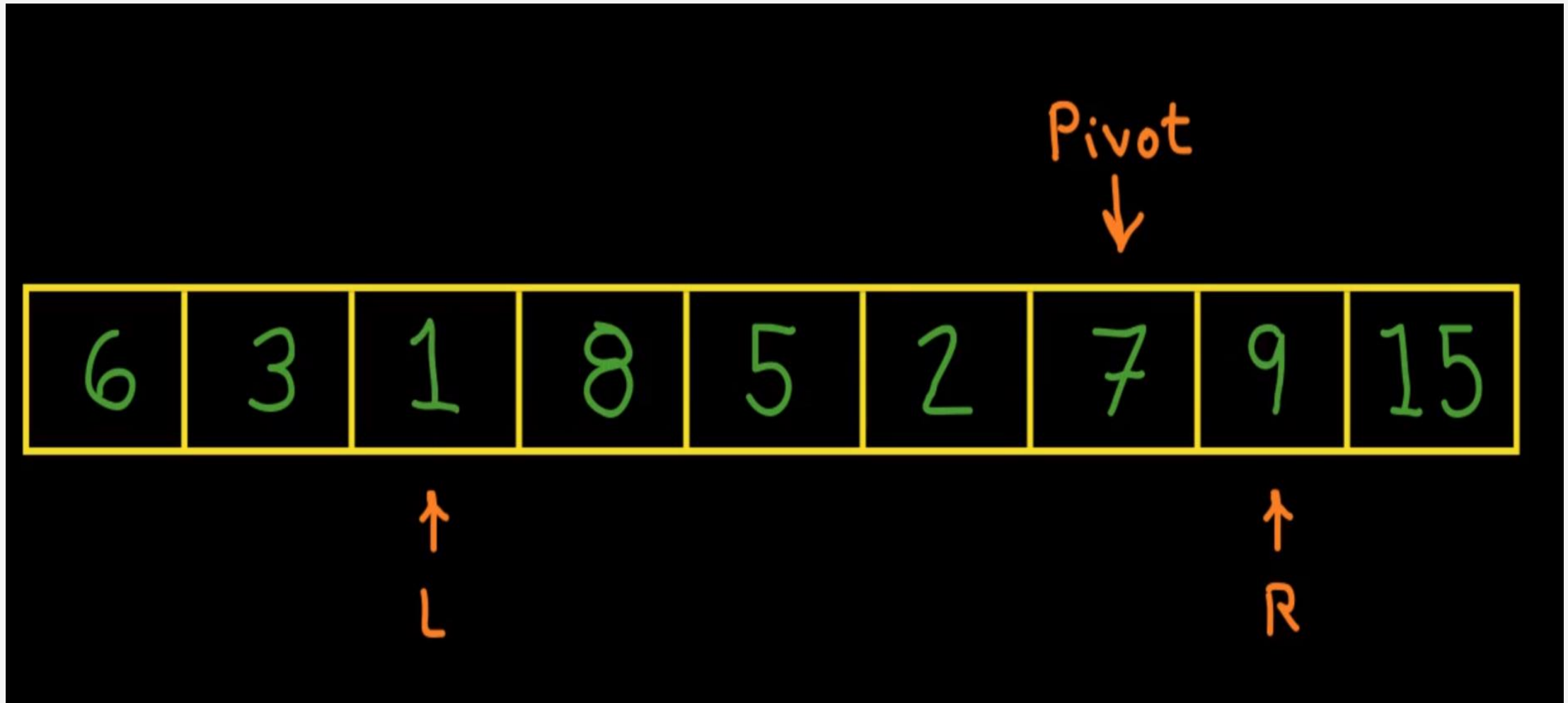

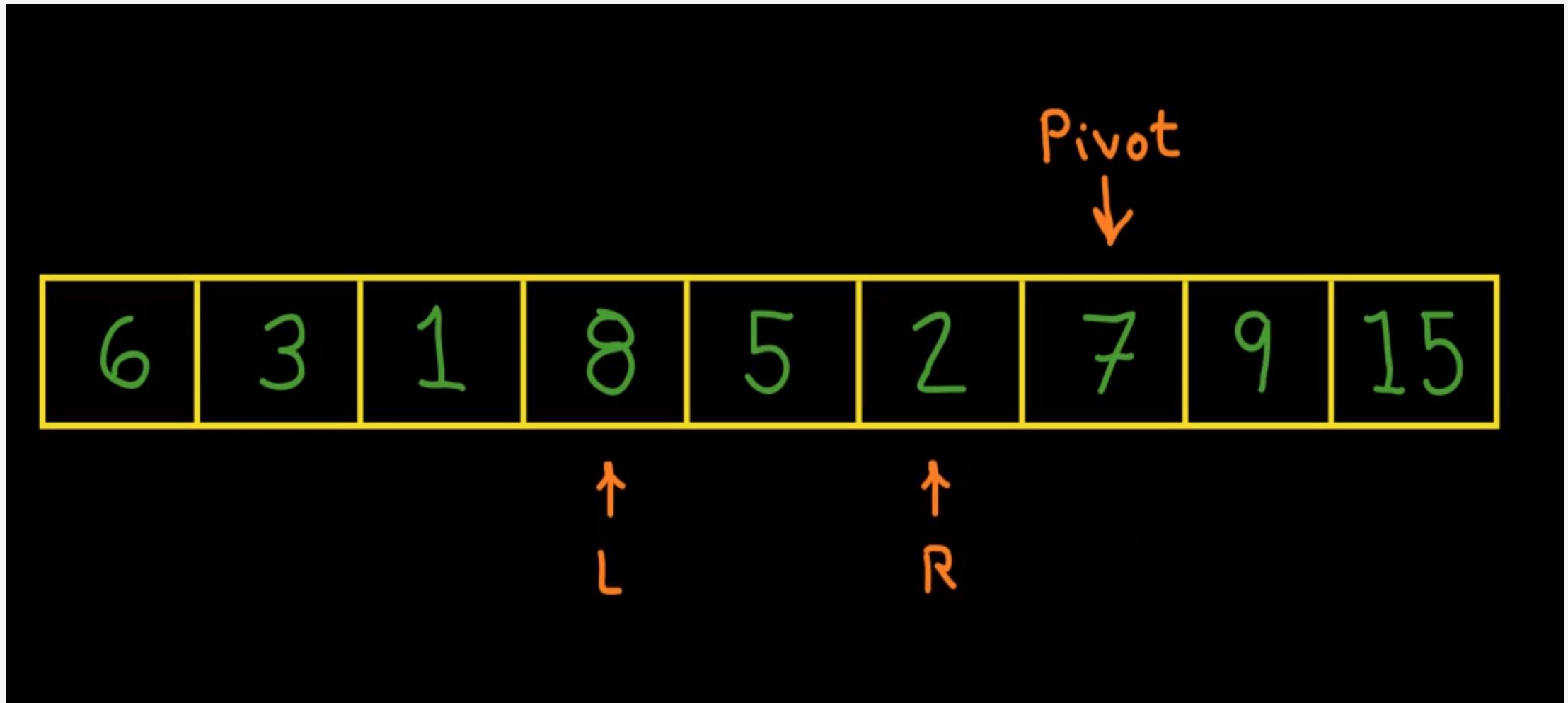

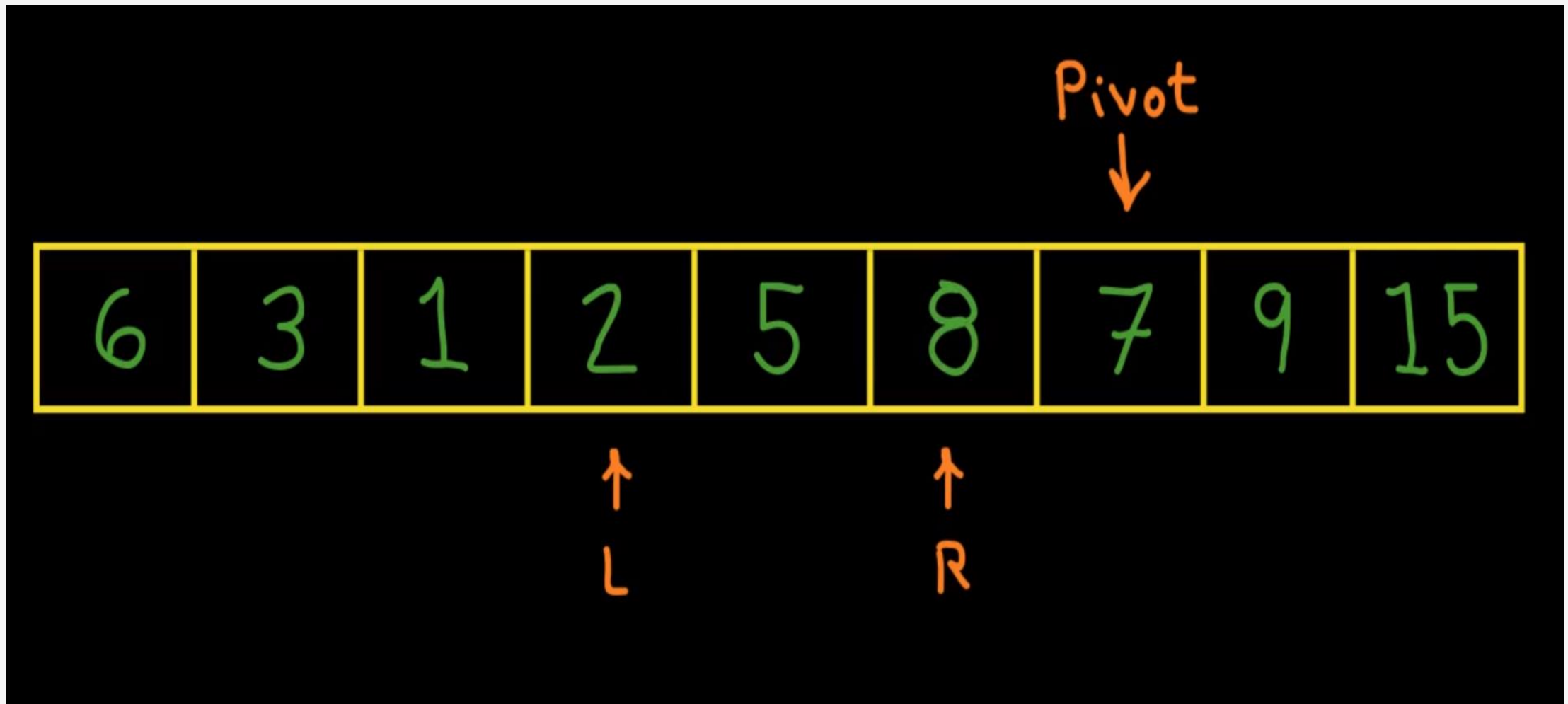

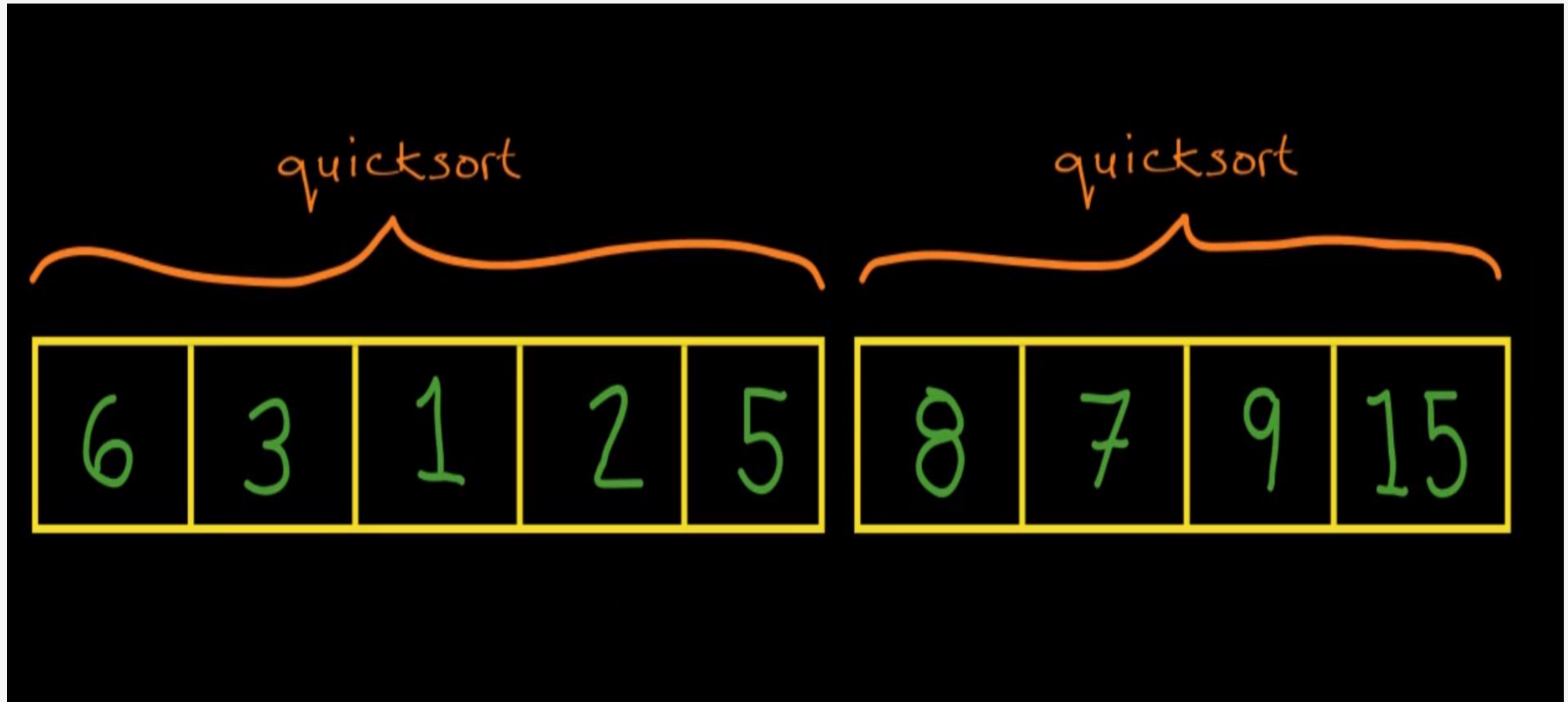

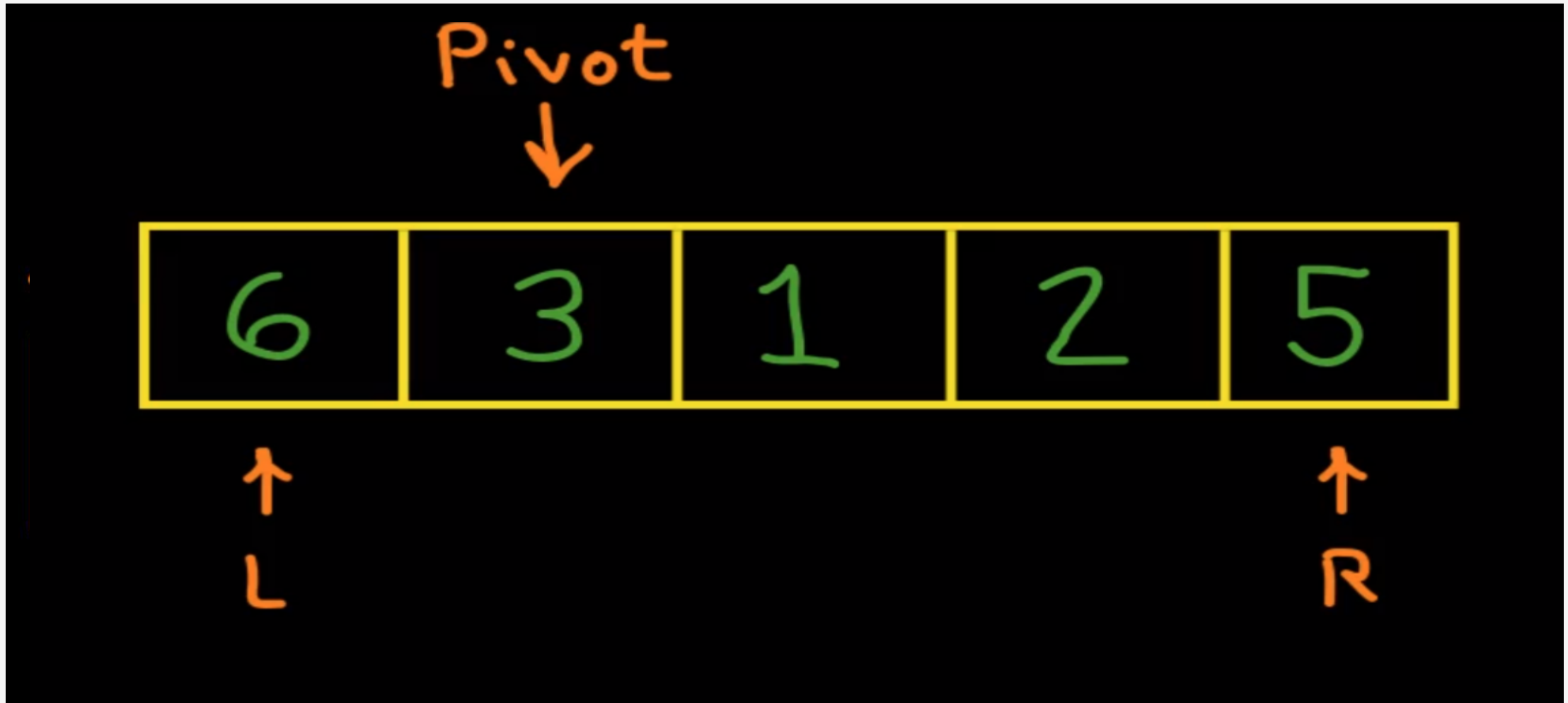

Sortowanie przez scalanie (ang. Merge sort)

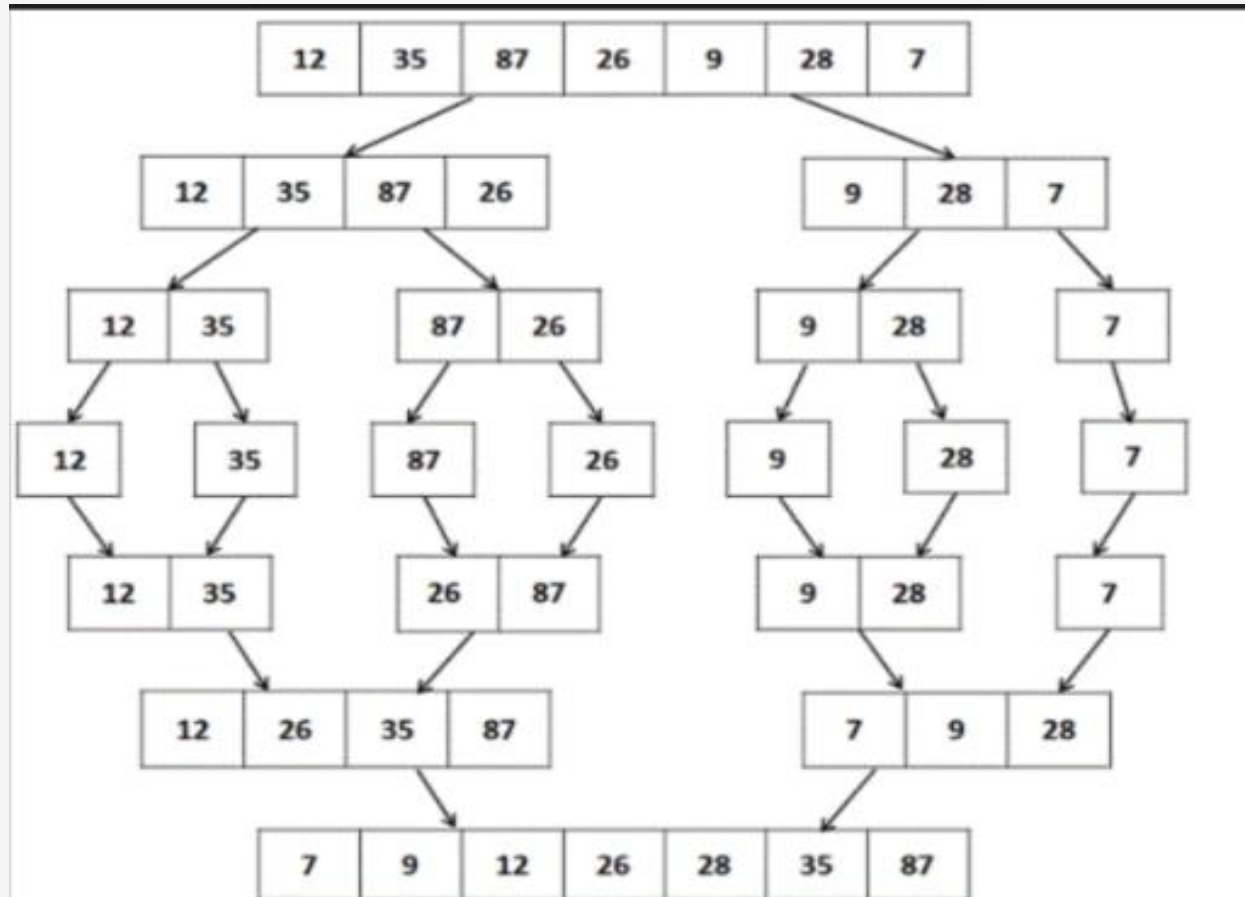
Rekurencyjny algorytm sortowania danych, stosujący metodę *dziel i zwyciężaj*.

Wyróżnić można 3 podstawowe kroki:

- Podziel zestaw danych na dwie równe części
- Zastosuj sortowanie przez scalanie dla każdej oddzielnie, chyba że pozostał już tylko jeden element
- Połącz posortowane podciągi w jeden ciąg posortowany

Sortowanie przez scalanie (ang. Merge sort)

Autor:

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Zapoznaj się z algorytmem wyznaczania największego wspólnego dzielnika dwóch liczb (algorytm euklidesa):

<https://www.geeksforgeeks.org/euclidean-algorithms-basic-and-extended/>

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/001_search/0086.php - o algorytmach i strukturach danych

<http://www.algorytm.org/> - duży zbiór gotowych implementacji prostych algorytmów

<http://www.hackerearth.com/practice> - świetna strona , zawiera opis poszczególnych algorytmów, w języku angielskim